

Kadernota

Begroting BsGW 2021

Meerjarenraming 2021-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
2. Samenvatting	5
3. Uitgangspunten en (nog in te nemen) standpunten Bestuur	7
3.1 Uitgangspunten	7
3.2 Rekenuitgangspunten	8
3.3 Formatieplan	9
3.4 Nog in te nemen standpunt bestuur	9
4. Kostenverdeelmethode	11
5. Weerstandsvermogen en risico-analyse	12
6. Ontwikkelingen	13
6.1 Zekere ontwikkelingen	13
<i>Loonontwikkeling</i>	13
<i>Indexering</i>	13
<i>Proceskosten</i>	13
<i>Algemene verordening gegevensbescherming (privacywetgeving)</i>	14
<i>Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)</i>	15
<i>Stimuleringsregeling</i>	15
<i>Waarderen op gebruiksoppervlakte: project</i>	15
<i>Visie op Dienstverlening</i>	16
<i>Informatievoorziening en ICT</i>	16
6.2 Mogelijke ontwikkelingen	19
<i>Fiscale Vereenvoudigingswet 2017</i>	19
<i>Voortgang implementatie Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister</i>	20
<i>Verruiming gemeentelijk belastinggebied</i>	20
<i>Omgevingswet</i>	21
<i>Samenwerking / nieuwe deelnemers in BsGW</i>	21
<i>Uniforme (samenhangende) objectenregistratie</i>	21
<i>Waarderen op gebruiksoppervlakte: beheerfase</i>	22
<i>Unie van Waterschappen: onderzoek houdbaarheid belastingstelsel</i>	23
<i>Waardering zonnepanelen voor de WOZ waarde</i>	23
<i>Vergroening belastingen</i>	24
<i>Amendement Omtzigt: verruimde tariefdifferentiatie OZB</i>	24
7. Investerings	25
8. Financieel meerjarenperspectief	26
8.1 Ontwikkeling netto kosten BsGW en bijdragen deelnemers	26
8.2 (Financiële) effecten kadernota 2021	28
Bijlage 1: producten-aantallen kostenverdeelmethode	29

1. Inleiding

Deze kadernota is opgesteld ter voorbereiding op de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2021-2025 van BsGW. Hierin worden de uitgangspunten, standpunten van het bestuur, de financiële en niet-financiële ontwikkelingen geschetst, welke mogelijk van invloed zijn op de bedrijfsvoering van BsGW voor de jaren 2021 en verder. Op basis van deze nota stelt het bestuur de kaders vast voor de bedrijfsvoering en daarmee voor de begrote netto kosten.

Leeswijzer:

Hoofdstuk 2 bevat de samenvatting van deze kadernota.

In de erop volgende hoofdstukken 3 tot en met 9 wordt nader ingegaan op de details.

Hoofdstuk 3 tot en met 5 bevatten de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de begroting 2021 en de meerjarenraming 2021-2025, inclusief de standpunten die zijn ingenomen door het bestuur. Daarnaast wordt hierin de kostenverdeelsystematiek toegelicht, naast het proces om te komen tot een afdoende weerstandsvermogen.

In hoofdstuk 6 wordt vervolgens ingegaan op de zekere en mogelijke ontwikkelingen die effect kunnen hebben op de begroting.

Hoofdstuk 7 bevat het meerjaren investeringsprogramma.

Tot slot worden in hoofdstuk 8 de (voorlopige) financiële effecten waar mogelijk voor het jaar 2021 zichtbaar gemaakt.

2. Samenvatting

De kadernota 2021 is ten opzichte van voorgaande jaren anders qua indeling met als doel de leesbaarheid te bevorderen.

Door wijzigingen in de wetgeving betreffende de tegemoetkoming in de proceskosten is het sinds 2014 rendabel geworden voor zogenaamde WOZ-bureaus om namens de burger bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bureaus de tegemoetkoming van de proceskosten krijgen. De ontwikkelingen met betrekking tot de hausse aan proceskosten, waarmee BsGW sinds 2014 wordt geconfronteerd, blijft een belangrijk aandachtspunt.

BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is en impact zal krijgen op de bedrijfsvoering van BsGW. De interne processen en informatievoorziening van BsGW dienen op deze ontwikkelingen afgestemd te worden. De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI) en Common Ground zijn dergelijke ontwikkelingen, die door BsGW nadrukkelijk zullen worden gevolgd en krijgen waar mogelijk en zinvol een plaats in de ontwikkeling zijnde I-visie. Deze I-visie vormt de basis voor de vormgeving van de informatievoorziening naar de toekomst. Enkele belangrijke pijlers hiervan zijn het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur (afloop huidige contract 31-05-2022) als het huidige belastingpakket (afloop huidige contract 31-12-2021) via een Europese aanbesteding.

Een planning met financiële consequenties wordt gemaakt waarna een doorstart kan worden gemaakt naar de uitvoering.

Harmonisatie is strategisch voor BsGW van groot belang. Hoewel er geen directe relatie is met het Ondernemings- en ontwikkelingsplan 2018-2020, kan harmonisatie wel een succesfactor zijn, maar is niet de enige en zeker geen kritieke succesfactor. Daarnaast wordt er ook ingezet op interne harmonisatie.

Op dit moment zijn er veel varianten die als heffingsgrondslag voor de verschillende belastingsoorten gelden. Dit maakt het inrichten van de processen, inclusief automatisering hieromheen, ingewikkeld. Maatwerk, work-arounds en meer zijn hiervoor nodig. Zeker gezien de fase van ontwikkeling waarin de organisatie zich nu bevindt zoals de te ontwikkelen I-visie maar ook zaken als een samenhangende objectenregistratie, landelijke voorzieningen, gegevensuitwisseling en meer vragen om harmonisatie. Bovendien gaat BsGW een aanbesteding van haar belastingpakket tegemoet. Hiervoor dient een gedegen pakket van eisen te worden opgesteld en is harmonisatie gewenst.

Ten tijde van het opstellen van deze bestuursrapportage is de discussie op bestuurlijk niveau opgestart om te bezien welke mogelijkheden er zijn om te komen tot harmonisatie, uiteraard met behoud van de eigen beleidsvrijheid van de deelnemers.

Daarnaast kent BsGW twee projecten, waarvoor bestuurlijke afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de wijze van financiering: het Ondernemings- en ontwikkelplan BsGW 2018-2020 en het project waarderen op gebruiksoppervlakte. Deze twee projecten raken de begroting 2021 en meerjarenraming 2021-2025 van BsGW niet en vormen daarmee geen onderdeel van deze kadernota.

Gelet op de ontwikkelingen die leiden tot één objectenregistratie gaan gemeenten en BsGW in overleg hoe de beheerfase van het project waarderen op gebruiksoppervlakte (feitelijk de voorloper op de één samenhangende objectenregistratie) ingericht dient te worden en hoe het beheer op termijn wordt belegd. De eventuele voortvloeiende kosten tijdens deze beheerfase zijn niet opgenomen in het project en zijn vooralsnog nog niet bekend.

Uiteindelijk zullen ook keuzes gemaakt moeten worden omtrent de positionering: BsGW maar vooral ook van de deelnemers in relatie tot het verzamelen, bijhouden en muteren van alle objectgebonden gegevens. Om deze bewustwording te realiseren organiseert BsGW een symposium over de invoering en impact van de samenhangende objectenregistratie in het eerste kwartaal van 2020.

Financieel effect kadernota 2021

Eén van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie. Uitgangspunt voor de begroting van BsGW is dan ook altijd geweest: sober en doelmatig. BsGW heeft zich gecommitteerd aan een taakstellende kostenreductie van 12% in de eerste 6 jaar na de verzelfstandiging en heeft in de jaren 2012-2017 daarom de kostenindexering van gemiddeld 2% per jaar niet doorberekend aan de deelnemers. De totale gerealiseerde kostenreductie loopt hiermee op tot € 1,565 miljoen per jaar.

Echter om een verantwoorde bedrijfsvoering te kunnen borgen, zijn de grenzen van bezuinigingen (vooralsnog) bereikt. In voorliggende kadernota 2021 zijn dan ook de loonindexering en indexering goederen en diensten opgenomen.

Voor 2021 en verdere jaren geldt uiteraard dat BsGW een sobere en doelmatige begroting en meerjarenraming opstelt met als aanvullend uitgangspunt dat tussentijdse begrotingswijzigingen zoveel als mogelijk voorkomen worden.

De basis voor de begroting 2021 is de jaarschijf 2021 uit de vastgestelde meerjarenbegroting 2020-2024.

Per saldo stijgen de netto-kosten 2021, en daarmee ook de bijdragen van de deelnemers, met minimaal € 542 duizend ten opzichte van de begroting 2020 als gevolg van de volgende posten:

- Loonindexering € 380 duizend;
- Indexering goederen en diensten € 162 duizend.

Afhankelijk van de bestuurlijk vast te stellen kaders voor bedrijfsvoering, kunnen de netto kosten voor de begroting 2021 wijzigen.

Het benodigde weerstandsvermogen is conform besluitvorming gebaseerd op een jaarlijks bij het opstellen van de begroting uitgevoerde risicoanalyse. Zo kan bepaald worden of het berekende weerstandsvermogen toereikend is. Voor de begroting 2021 zal BsGW begin 2020 opnieuw een risicoanalyse uitvoeren. De uitkomst hiervan is onderdeel van de begroting 2021.

3. Uitgangspunten en (nog in te nemen) standpunten Bestuur

3.1 Uitgangspunten

1. Een minimale, realistisch onderbouwde begroting waarmee BsGW invulling geeft aan de doelstelling om de bijdragen van de deelnemers zo laag mogelijk te houden.
2. Financiële consequenties van zekere ontwikkelingen en bestuursbesluiten worden in de begroting meegenomen. Zekere ontwikkelingen, waarvan de (financiële) effecten nog een mate van onzekerheid hebben, worden eveneens zo veel mogelijk gekwantificeerd.
Mogelijke ontwikkelingen worden alleen voor zover dat is in te schatten in de begroting meegenomen.
Voor zover deze mogelijke ontwikkelingen niet zijn in te schatten, worden deze pas in de (gewijzigde) begroting opgenomen zodra de desbetreffende ontwikkeling is geformaliseerd en de financiële consequenties kunnen worden vastgesteld.
3. De kaders voor de begroting van BsGW worden meer dan een jaar voor het eigenlijke begrotingsjaar opgesteld en aangeboden aan het bestuur. In deze periode kunnen zich afwijkingen voordoen van de in de kadernota en begroting opgenomen rekenuitgangspunten, dan wel onvoorziene ontwikkelingen die onafwendbaar dan wel onuitstelbaar zijn. Om eventuele, niet voorziene ontwikkelingen op te kunnen vangen, en zo tussentijdse begrotingswijzigingen zoveel als mogelijk te voorkomen, is de post onvoorzien opgevoerd in de begroting van BsGW.
4. Als basis voor de begroting 2021 en meerjarenraming 2021-2025 van BsGW dient de jaarschijf 2021 uit de vastgestelde begroting 2020 en meerjarenbegroting 2020-2024.
5. De indexering voor loonontwikkeling en de indexering goederen en diensten is gebaseerd op de meest actuele, (meerjaren)gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB), respectievelijk de loonvoet sector overheid en de Consumenten Prijsindex (CPI). De in de kadernota opgenomen indexering benadert daarmee zo veel als mogelijk de realiteit.
6. Een jaarlijkse risicoanalyse maakt onderdeel uit van de begroting, waarbij wordt getoetst of het weerstandsvermogen toereikend is om de geïdentificeerde risico's te kunnen afdekken.
7. Het ondernemingsplan BsGW 2018-2020 en de wijze van financiering hiervan, is vastgesteld door het algemeen bestuur van BsGW in de vergadering van 14-12-2017. De uitvoering van dit ondernemingsplan is een separaat traject en behoort niet tot de reguliere bedrijfsvoering van BsGW. Het ondernemingsplan raakt de begroting 2021 en meerjarenraming 2021-2025 van BsGW daarom niet en vormt daarmee geen onderdeel van deze kadernota.
8. De aanpak en de dekking van de kosten voor het traject waarderen op gebruiksoppervlakte is vastgesteld door het algemeen bestuur van BsGW op 13-12-2018. De kosten worden verrekend met de individuele gemeenten, op basis van een per gemeente opgesteld plan van aanpak inclusief kostenraming. Het traject waarderen op gebruiksoppervlakte raakt de begroting 2021 en meerjarenraming 2021-2025 van BsGW daarom niet en vormt daarmee geen onderdeel van deze kadernota.

3.2 Rekenuitgangspunten

In de begroting 2021 en de meerjarenraming 2021-2025 wordt gerekend met de volgende rekenuitgangspunten:

Rekenuitgangspunten	2021	2022	2023	2024	2025
A indexering salariskosten	3,0%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%
B indexering goederen en diensten	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
C indexering opbrengsten	0%	0%	0%	0%	0%
D rente kredieten / leningen lang	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
E reserves en voorzieningen	jaarlijkse actualisering				
F afschrijvingstermijn					
automatisering	5 jaar	5 jaar	5 jaar	5 jaar	5 jaar
inventaris	10 jaar	10 jaar	10 jaar	10 jaar	10 jaar
immateriele activa	< 5 jaar	< 5 jaar	< 5 jaar	< 5 jaar	< 5 jaar
G onvoorzien	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%

a) Indexering salariskosten

Het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector van zowel de afgelopen 2 als 4 jaar bedraagt ongeveer 3%. (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2020 d.d. 17-09-2019). Voor 2021 is hiermee gerekend. Voor de jaren 2022-2025 ligt het echter niet in de lijn der verwachting dat deze trend wordt doorgezet, ook gezien de gerealiseerde CAO-wijzigingen. Vandaar dat de indexering is bijgesteld naar 2,2%.

b) Indexering goederen en diensten

In de begroting 2021-2025 wordt rekening gehouden met een indexering van 2%, gebaseerd op de ontwikkeling van de Consumenten Prijsindex van het CPB van de afgelopen jaren (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2020 d.d. 17-09-2019).

c) Indexering opbrengsten

De opbrengsten van BsGW worden niet geïndexeerd. De bankrente, opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente worden realistisch geraamd.

d) Rente kredieten/leningen lang

Investeringsleningen worden, indien nodig, afgedekt via financiering gelijk aan het afschrijvingstermijn, meestal 5 jaar. Voor de jaren 2021-2025 wordt een interne rekenrente van 0,5% gehanteerd.

e) Reserves en voorzieningen

Jaarlijks wordt op basis van de risicoanalyse het benodigde weerstandsvermogen berekend. Op basis hiervan wordt het al gevormde vermogen aangevuld of afgeroomd.

Voor voorzieningen geldt een jaarlijkse actualisering van doel en benodigde omvang.

f) Afschrijvingstermijn

Voor activa die gedurende het lopende jaar in gebruik worden genomen, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop.

g) Onvoorzien

Het budget onvoorzien wordt gesteld op 1,4% van het bruto-begrotingstotaal.

3.3 Formatieplan

Onderstaande tabel toont het formatieplan van BsGW 2011 – 2025:

Formatie in historisch perspectief	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018-2025
Startformatie BsGW	77,0	77,0						
Integratie WOZ-waardebepaling Venlo		5,1						
Toetreders 2012		3,5						
Formatie BsGW	77,0	85,6	85,6					
Toetreders 2013			19,1					
Parkeerbelasting			2,5					
Inbesteding taken			16,0					
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	123,3				
Toetreders 2014, 1 biljet				23,0				
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	146,3	146,3			
Toetreders 2015					13,8			
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	146,3	160,1	160,1	160,1	
Parkeerbelasting							0,2	
Formatie BsGW	77,0	85,6	123,3	146,3	160,1	160,1	160,3	160,3
Ondernemings- en ontwikkelingsplan (OOP)								-20*)
Totaal								140,3

In deze kadernota wordt geen rekening gehouden met eventuele toekomstige nieuwe toetreders dan wel nieuwe belastingen. Het formatieplan blijft daarom op het niveau van 2017 met 160,3 fte. Verder committeert BsGW zich conform het Ondernemingsplan aan een taakstellende kostenreductie van € 1,3 miljoen, vooralsnog weergegeven in bovenstaande tabel als een formatiereductie van 20 fte*). Deze taakstelling zal uiterlijk 31 december 2024 zijn gerealiseerd.

De formatieve gevolgen, minder menskracht en maatwerk, zijn onderdeel van het eindresultaat dat middels het Ondernemingsplan gesteld is.

3.4 Nog in te nemen standpunt bestuur

Er zijn twee ontwikkelingen waarover het bestuur (uiteindelijk/op den duur) een besluit dient te nemen ten behoeve van de begroting van BsGW.

1. Doorbelasting proceskosten
2. Uniforme (samenhangende) objectenregistratie

Uniforme (samenhangende) objectenregistratie

Deze ontwikkeling heeft mogelijk financiële gevolgen voor de meerjarenbegroting **2022** en verder. BsGW zal op termijn in samenspraak met de deelnemers een besluit moeten nemen wie de gegevens

van alle objectgebonden gegevens verzamelt, bijhoudt en muteert. In het eerste kwartaal van 2020 organiseert BsGW hiervoor een symposium over de invoering en impact van de samenhangende objectenregistratie.

Doorbelasting proceskosten

Naar aanleiding van de zienswijze van Waterschap Limburg met betrekking tot de begroting 2019 en meerjarenraming 2019-2023, heeft het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 31 mei 2018 besloten om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar:

- De totstandkoming van de bij de oprichting van BsGW vastgestelde werkwijze van de kostenverdeelmethode (historisch feitenrelaas), en de juridische gronden hiervan;
- De (specifieke) waterschapsactiviteiten die binnen BsGW plaatsvinden, de bijbehorende kosten en de wijze van doorbelasting daarvan via de kostenverdeelmethode.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn eind 2018 gepresenteerd en besproken met de bestuurders van BsGW en Waterschap Limburg en in maart 2019 besproken in de vergadering van het Algemeen Bestuur van BsGW.

De uit dit onderzoek voortvloeiende constatering hebben geen invloed op de totale netto-kosten van BsGW zelf, maar kunnen wel invloed hebben op de uit de kostenverdeelmethode voortvloeiende bijdragen per deelnemer. Momenteel wordt op bestuurlijk niveau tussen BsGW en Waterschap Limburg naar een oplossing gezocht.

Momenteel wordt op bestuurlijk niveau tussen BsGW en Waterschap Limburg naar een oplossing gezocht over het in te nemen standpunt inzake de doorbelasting van de proceskosten.

Zodra de uitkomst hiervan bekend is zal dit worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur, waarna eventuele aanpassingen worden verwerkt in de ontwerpbegroting.

Tot die tijd zullen de proceskosten in de ontwerpbegroting 2021 en de -meerjarenraming 2021-2025 worden doorbelast via de huidige door het bestuur van BsGW vastgestelde kostenverdeelmethode.

4. Kostenverdeelmethode

De processen voor waterschappen en gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. De uitvoeringskosten van de productieprocessen worden om die reden toegerekend aan eenduidige, herkenbare hoofdprocessen, in overeenstemming met de organisatieopzet van BsGW.

BsGW heeft haar processen uitgedrukt in 4 primaire producten van dienstverlening: Heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken. De verdeling van deze kosten over de deelnemers gebeurt hierna met behulp van eenheidstarieven per product van dienstverlening.

De kosten van de activiteiten en processen op BsGW-niveau die dienen ter ondersteuning van de organisatie als geheel (zoals ICT, de ondersteuning van het personeel en de ontwikkeling van BsGW) worden eveneens als apart product inzichtelijk gemaakt. Deze kosten zijn, zonder arbitraire verdeelsleutels, niet te splitsen naar de primaire processen en worden daarom verdeeld naar rato van het aandeel dat de deelnemers hebben in de kosten van de (sub)producten.

Wanneer belastingsoorten die afwijken van de standaardbelastingsoorten van BsGW (de zogenaamde exoten) worden ingebracht in de samenwerking, wordt via een (financiële) analyse bepaald of de gangbare methode van kostenverdeling van toepassing kan zijn, of dat de kosten apart doorberekend kunnen worden. Sinds 2014 kent BsGW 1 sub-product (exoot): Parkeerbelasting.

Fixeren productieaantallen ten behoeve van vaststellen verdeelsleutels

De verdeelsleutels voor de kosten van de primaire processen zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers: aanslagbiljetten, aanslagregels, gemeentelijke WOZ-objecten en klantcontacten. De niet-reguliere belastingsoort Parkeerheffing wordt apart met de deelnemers afgerekend. Als verdeelsleutel geldt hierbij het aantal aanslagregels.

De bijdrage per deelnemer dient een bestendige lijn te laten zien. Een jaarlijks schommelende bijdrage is voor de deelnemers niet gewenst en zou ook een verkeerde verwachting scheppen bij de toetredingsvoorstellen over de te betalen bijdrage en per saldo te behalen voordeel in de toekomst. Afgesproken is de aantallen die als verdeelsleutels gehanteerd worden bij de bijdragebepaling, als ook de opzet van de kostenverdeelmethode te fixeren. Alleen een wezenlijke, substantiële wijziging van belastingsoorten, kan invloed hebben op de opzet van de kostenverdeelmethode.

In de tabel in de bijlage 1 worden de productenaantallen per deelnemer weergegeven, zoals deze als verdeelsleutel zijn opgenomen in de kostenverdeelmethode, conform de onafhankelijk uitgevoerde nulmeting voorafgaand aan de toetreding.

5. Weerstandsvermogen en risico-analyse

Bestuurlijk is de voorkeur uitgesproken het weerstandsvermogen van BsGW zo bescheiden mogelijk, doch wel realistisch, te laten zijn. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder te hoeven terugvallen op de deelnemers.

Het benodigde weerstandsvermogen is conform besluitvorming bij de verzelfstandiging van BsGW, gebaseerd op een risicoanalyse volgens de beproefde systematiek van de gemeente Venlo. De founding fathers Waterschap Limburg en de gemeente Venlo hebben het weerstandsvermogen in 2011 opgebouwd door een bodemstorting van € 385.000,-. Een en ander is vastgelegd in het bestuursdocument bij oprichting en als zodanig vastgesteld door de founding fathers¹.

De risicoanalyse wordt jaarlijks uitgevoerd zodat bepaald kan worden of het berekende weerstandsvermogen toereikend is. Voor de begroting 2021 voert BsGW eind 2019/begin 2020 opnieuw een risicoanalyse uit. De uitkomst hiervan is onderdeel van de begroting 2021.

De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de niet afgedekte risico's en het aanwezige weerstandsvermogen en wordt berekend door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen op basis van het risicoprofiel. Deze ratio is een stuurmiddel. Een ratio lager dan 1,0 duidt op een kwetsbare financiële positie, omdat de capaciteit niet voldoende is om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

¹ zie paragraaf 7.4.1 Opbouw weerstandsreserve BsGW uit bestuursdocument 'Oprichting Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen' van ConQuaestor, versie 1.0 d.d. 25-01-2011

6. Ontwikkelingen

Er doen zich de komende jaren ontwikkelingen voor die invloed hebben op de bedrijfsvoering van BsGW. Voor het opstellen van de begroting is het van belang om onderscheid te maken in de volgende twee categorieën toekomstige ontwikkelingen:

- Zekere ontwikkelingen

Deze ontwikkelingen zijn zeker en/of geformaliseerd via een bestuursbesluit.

De financiële consequenties worden verwerkt in de begroting 2021 en de meerjarenraming 2021-2025. In tegenstelling tot vorige jaren worden ook de financiële effecten die nog een mate van onzekerheid hebben, zoveel mogelijk gekwantificeerd en opgenomen in de (meerjaren)begroting. Dit om tussentijdse begrotingswijzigingen te voorkomen (Proces tussentijdse begrotingswijzigingen; DB BsGW 28-02-2019, agendapunt 5b).

- Mogelijke ontwikkelingen

Op het moment van opstellen van deze kadernota zijn deze ontwikkelingen nog niet geformaliseerd door een bestuursbesluit of de uitkomsten nog onzeker. Deze ontwikkelingen zullen alleen daar waar dit op redelijkheid kan worden ingeschat, worden meegenomen in de begroting 2021 en de meerjarenraming 2021-2025. Daar waar deze niet op redelijkheid zijn in te schatten zullen deze pas wanneer deze zijn geformaliseerd en de (financiële) consequenties zijn vastgesteld, worden deze opgenomen in de begroting (begrotingswijziging).

6.1 Zekere ontwikkelingen

De financiële consequenties, ook waarvan die nog een mate van onzekerheid hebben, van de volgende ontwikkelingen worden verwerkt in de begroting 2021:

Loonontwikkeling

Het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector van zowel de afgelopen 2 tot 4 jaar bedraagt 3%. (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2020 d.d. 17-09-2019).

Voor 2021 is hiermee gerekend. Voor de jaren 2022-2025 ligt het echter niet in de lijn der verwachting dat deze trend wordt doorgezet, ook gezien de gerealiseerde CAO-wijzigingen. Vandaar dat de indexering is bijgesteld naar 2,2%.

Indexering

In de begroting 2021-2025 wordt rekening gehouden met een indexering van 2%, gebaseerd op de ontwikkeling van de Consumenten Prijsindex van het CPB van de afgelopen twee jaren (bron: Centraal Plan Bureau, Macro Economische Verkenning 2020 d.d. 17-09-2019).

Proceskosten

Door ontwikkelingen in de wetgeving betreffende de tegemoetkoming proceskosten – door het afschaffen van een zogenaamde Fierensdrempel die stelde dat bij minimale waardeverschillen de waarde gehandhaafd diende te blijven – is het sinds 2014 rendabel geworden voor zogenaamde WOZ-bureaus om namens burgers bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bureaus de

tegemoetkoming proceskosten kunnen opstrijken. Dit heeft landelijk geresulteerd in een forse stijging van de proceskosten, waarbij er een discrepantie is tussen hoogte van de kostenvergoeding en restitutie van belastingbedragen. Bovendien leggen genoemde bedrijven een onevenredig beslag op tijd van de samenwerkingen, zo ook voor BsGW.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid stelt op basis van voornoemde ontwikkelingen een onderzoek in naar de ontwikkeling van het aantal bezwaren en de in verband hiermee toegekende kostenvergoedingen met als doel scherp te krijgen in hoeverre de no cure, no pay bureaus juridische procedures bij WOZ-beschikkingen en BPM-aangiftes hoofdzakelijk inzetten als verdienmodel voor de verkrijging van proceskostenvergoedingen. Het onderzoek zal worden uitgevoerd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum en zal nog in 2019 van start gaan.

Daarnaast ligt er ten tijde van dit schrijven een internetconsultatie over een ontwerpbesluit ten aanzien van een wijziging in het Besluit proceskosten bestuursrecht.

Dit ontwerpbesluit verhoogt de proceskostenvergoeding die de burger krijgt als hij met succes een overheidsbesluit aanvecht bij de bestuursrechter. Het gaat om een verhoging van de standaardbedragen met 40% als de burger procedeert met bijstand van een advocaat. Ook krijgt de bestuursrechter een explicietere bevoegdheid om een hogere vergoeding toe te kennen dan het standaardbedrag als hij vindt dat de overheid in een concrete zaak evident onredelijk is geweest voor de burger. De wijzigingen leiden (verhoging van de forfaitaire vergoeding) of kunnen leiden (expliciete bevoegdheid van de bestuursrechter tot toekenning van een boven forfaitaire vergoeding bij kennelijk onredelijk handelen van het bestuursorgaan) tot hogere proceskostenvergoedingen voor de burger die gelijk krijgt bij de bestuursrechter.

Vooralsnog worden geen extra kosten voorzien en wordt derhalve hiermee geen rekening gehouden in de begroting.

Op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving en recente jurisprudentie vindt steeds een kritische beschouwing plaats van het huidige beleidskader en interne werkinstructies, en worden indien noodzakelijk of wenselijk processen aangepast.

Elk kwartaal wordt de actuele stand van zaken weergegeven via een mededeling aan het bestuur, bij de bestuursrapportage.

Algemene verordening gegevensbescherming (privacywetgeving)

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

BsGW heeft de intentie om de deelnemers optimaal van gegevens te voorzien binnen wettelijke kaders. De aanscherping van de privacyregels heeft geleid tot een kritischere houding bij BsGW ten aanzien van het verstrekken van (persoons)gegevens (met een ander doel dan uitvoering wet WOZ, belastingheffing en inning) aan de deelnemers.

Een essentieel onderdeel van de AVG is dat gegevens alleen verwerkt mogen worden als daar specifieke doeleinden voor zijn vastgesteld, de zogenoemde doelbinding. BsGW heeft de gegevens ingewonnen en verwerkt voor de doelen uitvoering wet WOZ, heffing en invordering en mogen voor dat doel gebruikt worden. Gebruik van de gegevens voor een ander doel en door een andere entiteit, dient steeds getoetst te worden aan de privacy regels en geheimhoudingsplicht.

Begin 2019 is een nulmeting uitgevoerd, om te kunnen beoordelen of de door BsGW uitgezette acties afdoende zijn. Het rapport is inmiddels gedeeld en besproken in het MT. Afgezet tegen andere organisatie scoren we niet meer of minder. Er wordt een stappenplan opgesteld om de groei te borgen. Voor het inrichten en borgen van deze processen en systemen, verwacht BsGW geen extra kosten te moeten maken. Met eventuele boetes die kunnen worden opgelegd voor alle overtredingen van de AVG is in de kadernota geen rekening gehouden.

Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)

De Wet arbeidsmarkt in Balans (WAB) wordt op 1 januari 2020 ingevoerd en daarmee wijzigt onder andere het ontslagrecht, de ketenregeling en het recht op transitievergoeding. Het doel van de wet is om de verschillen tussen vast werk en flexwerk te verkleinen.

De belangrijkste wijzigingen in de WAB zijn:

- Eenvoudiger ontslag: ontslag wordt ook mogelijk als er sprake is van een optelsom van omstandigheden, de zogenaamde cumulatiegrond. Nu moet de werkgever aan één van de acht ontslaggronden volledig voldoen. Straks krijgt de rechter de mogelijkheid de ontslaggronden te combineren;
- Vanaf dag 1 transitievergoeding: werknemers krijgen vanaf de eerste dag recht op een transitievergoeding (ontslagvergoeding), ook tijdens de proeftijd. Dit geldt ook voor uitzendkrachten, waardoor de tarieven van de uitzendbureaus zullen stijgen;
- Ketenregeling weer terug naar 3 jaar: de opeenvolging van tijdelijke contracten wordt verruimd. Nu is het mogelijk om aansluitend drie contracten in twee jaar aan te gaan. Dit wordt (weer) drie jaar;
- Payroll wordt duurder: werknemers die op payrollbasis werken, krijgen dezelfde arbeidsvoorwaarden als de werknemers die in dienst zijn bij de opdrachtgever (pensioen vanaf 2021).

Voor werkgevers wordt het aantrekkelijker om mensen een vast contract aan te bieden. Flexwerkers worden duurder omdat bovenstaande wordt verdisconteerd in de tarieven van de uitzendbureaus.

Stimuleringsregeling

Vanaf 1-1-2017 is het voor medewerkers vanaf 10 jaar voor hun AOW-leeftijd mogelijk om minder te gaan werken met het oog op strategisch formatiebeheer nu en in de toekomst. De maatregel behelst compensatie salaris en pensioenopbouw tot het moment dat de deelnemende medewerker de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt en uitstroomt. Medewerkers kunnen gebruik maken van de regeling vanaf 2017 tot en met 2020, waarbij vanuit deze regeling de financiële effecten merkbaar zijn tot de definitieve (pensioen) uitstroom uiterlijk 2029.

Waarderen op gebruiksoppervlakte: project

Vanaf 1 januari 2022 is er een verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Momenteel gebruikt BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. Pas na goedkeuring door de Waarderingskamer mag BsGW de WOZ-beschikkingen en belastingaanslagen versturen. Het niet kunnen aantonen van de kwaliteitseisen kan ertoe leiden dat de OZB-aanslagen voor woningen niet of later verzonden worden.

De belangrijkste overwegingen van de wetgever om het waarderen van woningen op oppervlakte verplicht te stellen zijn:

- Aansluiting op de markt en beleving bij burgers: de gebruiksoppervlakte is beter herkenbaar voor burgers en vastgoedorganisaties (woningcorporaties en makelaars) dan de bruto inhoud. Daarom is de gebruiksoppervlakte uit de BAG nu ook al zichtbaar in het WOZ-waardeloket.
- Invulling geven aan het stelsel van basisregistraties: de gebruiksoppervlakte is een authentiek gegeven en wordt door de inliggende gemeenten (of samenwerkingen) beheerd in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG).

Op basis van landelijke ervaringen, ook bij andere samenwerkingsverbanden en het door BsGW reeds uitgevoerde vooronderzoek blijkt heel duidelijk dat deze transitie een enorme klus zal zijn.

De jaren 2019 en 2020 zijn nodig om de beschikbare gegevens op te werken om te komen tot een goede kwalitatieve registratie van de oppervlaktegegevens in de WOZ-administratie. Het jaar 2021 zal volledig nodig zijn om te testen met waardering op basis van de oppervlaktegegevens per onderdeel.

Namens en op verzoek de deelnemers neemt BsGW de regie van dit project op zich, in nauwe samenwerking met de gemeenten en het Gegevenshuis.

De kosten zullen verrekend worden met de individuele gemeenten, op basis van een per gemeente opgesteld plan van aanpak inclusief kostenraming.

De totale projectkosten worden derhalve niet in de begroting 2021 opgenomen en worden net als het ondernemingsplan als separaat traject behandeld. (zie hoofdstuk 3, uitgangspunten).

Mogelijk dat deze transitie kan leiden tot een extra (tijdelijk) effect op de proceskosten (vanaf 2022). In de begroting 2021 wordt hierover dan ook niets opgenomen.

Zie voor de beheerfase p. 23 'Waarderen op gebruiksoppervlakte: beheerfase'.

Visie op Dienstverlening

In het Organisatie Ontwikkelplan van BSGW (OOP) is aangegeven dat voor BSGW visie op dienstverlening en een bijbehorend dienstverleningsconcept wordt opgesteld. In de visie geven we aan hoe we via verschillende kanalen onze klanten willen bedienen. Aandachtspunten uit de klantenmonitor worden hierin meegenomen.

Het dienstverleningsconcept richt zich op alle klantcategorieën die BSGW kent; belastingplichtigen, deelnemers en interne klanten. Dit concept biedt inzicht in hoe BSGW omgaat met haar klanten met daaraan gekoppelde servicenormen en prestatie-indicatoren en wordt gemeten via de klantenmonitor. De dienstverleningsvisie is momenteel opgesteld. De implementatie en verdere vertaling vindt vanaf 2020 en verder gefaseerd plaats.

Informatievoorziening en ICT

BsGW maakt deel uit van een sterk veranderende omgeving waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een belangrijke ontwikkeling is en impact zal krijgen op de bedrijfsvoering van BsGW. De interne processen en informatievoorziening van BsGW dienen op deze ontwikkelingen afgestemd te worden. Onderstaand volgt een toelichting op deze ontwikkelingen:

○ **Collectieve Infrastructuur**

Aansluiten bij deze ontwikkeling is alleen maar mogelijk wanneer de organisatie beschikt over een betrouwbare, veilige en robuuste IT-infrastructuur. Ontwikkelingen die hiervoor zorgen zijn:

- De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)
- de Gemeentelijke Gemeenschappelijke infrastructuur (GGI)
- Common Ground

De GDI bestaat uit digitale basisvoorzieningen waarmee overheidsorganisaties hun primaire processen kunnen inrichten. Denk onder meer aan Mijn Overheid Berichtenbox en eHerkenning. Door vanuit de gebruiker te redeneren, wordt in kaart gebracht en onderzocht welke doorontwikkeling van de GDI wenselijk is, hoe regie wordt georganiseerd en hoe met GDI voorzieningen de processen verbeterd worden.

De Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI) is een veilige digitale infrastructuur, aangesloten op andere beveiligde overheidsnetwerken, waardoor samenwerken tussen gemeenten en andere overheden beter, veiliger en makkelijker wordt. De GGI wordt fasegewijs en projectmatig ontwikkeld, zodat kan worden ingespeeld op landelijke veranderingen zoals de Omgevingswet. De GGI vormt de technische basis waarin toegewerkt wordt naar een gemeentelijke cloud, die uiteraard is aangesloten op de landelijke GDI.

De Common Ground is een informatiekundige visie die de modernisering van de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering mogelijk maakt. Betrokkenen krijgen directe toegang tot gedeelde informatiebronnen. Ze versnelt de ontwikkeling van dienstverlening en bedrijfsvoering door het omarmen van nieuwe technologie. Common Ground is geïnitieerd en wordt uitgevoerd door gemeenten en gemeentelijke organisaties zelf. De VNG faciliteert deze ontwikkeling.

Deze ontwikkelingen zullen door BsGW nadrukkelijk worden gevolgd en krijgen waar mogelijk en zinvol een plaats in de in ontwikkeling zijnde I-visie (zie hierna).

○ **Ontwikkelen I-visie**

In 2019 is opdracht gegeven voor het ontwikkelen van een gezamenlijke I-visie. De I-visie vormt de basis voor de vormgeving van de informatievoorziening naar de toekomst. Naast een visie wordt er tevens een stappenplan opgesteld met activiteiten en projecten om de opgestelde visie in de komende jaren vorm te geven.

Enkele belangrijke pijlers van dit plan zijn het vervangen van zowel de ICT-infrastructuur (afloop huidige contract 31-05-2022) als het huidige belastingpakket (afloop huidige contract 31-12-2021) via een Europese aanbesteding.

Een planning met financiële consequenties wordt gemaakt waarna een doorstart kan worden gemaakt naar de uitvoering.

- **Harmonisatie**

Harmonisatie is strategisch voor BsGW van groot belang. Hoewel er geen directe relatie is met het Ondernemings- en ontwikkelingsplan 2018-2020, kan harmonisatie wel een succesfactor zijn, maar is niet de enige en zeker geen kritieke succesfactor. Daarnaast wordt er ook ingezet op interne harmonisatie.

Op dit moment zijn er veel varianten die als heffingsgrondslag voor de verschillende belastingsoorten gelden. Dit maakt het inrichten van de processen, inclusief automatisering hieromheen, ingewikkeld. Maatwerk, work-arounds en meer zijn hiervoor nodig. Zeker gezien de fase van ontwikkeling waarin de organisatie zich nu bevindt zoals de te ontwikkelen I-visie maar ook zaken als een samenhangende objectenregistratie, landelijke voorzieningen, gegevensuitwisseling en meer vragen om harmonisatie. Bovendien gaat BsGW een aanbesteding van haar belastingpakket tegemoet. Hiervoor dient een gedegen pakket van eisen te worden opgesteld en is harmonisatie gewenst.

Ten tijde van het opstellen van deze bestuursrapportage is de discussie op bestuurlijk niveau opgestart om te bezien welke mogelijkheden er zijn om te komen tot harmonisatie, uiteraard met behoud van de eigen beleidsvrijheid van de deelnemers.

6.2 Mogelijke ontwikkelingen

De volgende mogelijke ontwikkelingen hebben invloed op de bedrijfsvoering en de kosten van BsGW, maar zijn niet opgenomen in de begroting 2021:

Fiscale Vereenvoudigingswet 2017

In het kader van belastingvereenvoudiging is op 21-12-2016 de Fiscale Vereenvoudigingswet 2017 aangenomen, die op 1 januari 2017 in werking is getreden. Dit is een rijksregeling die zijn weerslag kan hebben op diverse andere regelingen, zoals de Invorderingswet 1990.

Tot 2017 was er een aparte rechtsgang met betrekking tot eventuele geschillen over uitstel van betaling en kwijtschelding, namelijk administratief beroep bij het bestuursorgaan. Dit betekent dat dit de enige (en laatste) mogelijkheid was ten aanzien van deze twee procedures.

In de Fiscale Vereenvoudigingswet 2017 wordt aangesloten op de reguliere rechtsbescherming. Dit betekent dat er in eerste instantie bezwaar ingediend kan worden en vervolgens beroep kan worden ingesteld bij de bestuursrechter (bij de rechtbank (in eerste aanleg), het gerechtshof (in hoger beroep) en de Hoge Raad (in cassatie)).

De Fiscale Vereenvoudigingswet 2017 is een rijksregeling. Indien deze wijzigingen ook voor decentrale overheden worden geformaliseerd, leidt dit tot extra werkzaamheden bij BsGW. Er worden immers extra rechtsbeschermingsstappen in de procedure ingebouwd: bezwaar, hoger beroep en cassatie. Daarnaast zal dit naar verwachting leiden tot een (forse) toename van de proceskostenvergoedingen. In de huidige situatie kan geen aanspraak worden gemaakt op de proceskostenvergoeding, dit is wel het geval indien de procedures onder de reguliere rechtsbescherming van bezwaar en beroep (rechtbank) gaan vallen. Daarnaast leidt deze nieuwe wetgeving wellicht tot een nieuwe markt voor de zogenaamde beroepsmatige gemachtigden (eventueel op 'no cure, no pay' basis) om namens burgers bezwaar/beroep te maken waarbij deze gemachtigden de tegemoetkoming proceskosten als mogelijke inkomsten zien.

Vanwege eenvoud en eenduidigheid voor de belastingbetaler hebben de decentrale overheden sinds jaar en dag als uitgangspunt bij formele invorderings- en kwijtscheldingswetgeving dat zij het beleid van het Rijk volgen, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om daarvan af te wijken.

De reactie van de commissie Invordering van de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op de wet is dat deze weliswaar voorziet in een verbetering van de rechtsbescherming voor de verzoeker en een eenduidige werkwijze van afdoening ten opzichte van andere werkprocessen, maar dat de voorgestelde wijziging een forse (werk)druk met zich mee zal brengen bij zowel de kwijtschelding verlenende organisaties en de rechterlijke macht.

De beoogde inwerkingtreding voor de lokale overheden betreffende het onderdeel wijziging rechtsbescherming bij verzoeken uitstel van betaling en kwijtschelding was 1 januari 2019 maar is inmiddels opgeschort naar op zijn vroegst 1 januari 2022.

In de huidige begroting van BsGW zijn dan ook geen proceskostenvergoedingen als gevolg van eventuele geschillen over uitstel van betaling en kwijtschelding opgenomen.

Voortgang implementatie Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister

De beslagvrije voet is het deel van het inkomen van een schuldenaar waarop geen beslag gelegd mag worden. De beslagvrije voet wordt vastgesteld op basis van allerlei gegevens, zoals de grootte van het huishouden waarin de schuldenaar leeft, het inkomen dat hij of zij verdient en de toeslagen waarop hij of zij recht heeft. Omdat schuldenaren vaak hun eigen financiële positie niet goed in kaart hebben en minder vaak op informatieverzoeken reageren, wordt de beslagvrije voet op dit moment vaak te laag vastgesteld. Dat kan schuldenaren in problemen brengen.

VNG voert op dit moment in opdracht van het ministerie van SZW een impactanalyse uit naar de Vereenvoudiging van de Beslagvrije Voet (VBVV). Naast gesprekken met medewerkers van gemeenten en samenwerkingsverbanden - waaronder BsGW - gaan zij ook spreken met softwareleveranciers en andere direct betrokkenen.

Doelen van de vereenvoudiging zijn onder meer:

- De initiële bepaling van de hoogte van de beslagvrije voet onafhankelijk te maken van de informatie van de schuldenaar zelf;
- Een betere afstemming tussen de verschillende beslag leggende partijen;
- Het creëren van één aanspreekpunt voor de schuldenaar in de vorm van een coördinerend deurwaarder (CDW).

De eerste uitkomsten van dit onderzoek worden niet voor het einde van 2019 verwacht. De inwerkingtreding van de wet is uitgesteld tot (minimaal) 1-1-2021.

Enkel op basis van de huidige contouren is het zeker dat de implementatie eenmalige kosten met zich mee zal brengen en bovendien niet onwaarschijnlijk dat de uitvoering structureel extra middelen zal vergen. Daarnaast heeft deze vereenvoudiging mogelijk een verlaging van de opbrengst vervolgingskosten tot gevolg. Het is echter op dit moment nog niet mogelijk een inschatting te maken van de omvang.

Overigens kan dit niet los gezien worden van de waarschijnlijk positieve impact op de (gemeentelijke) schuldhelpverlening.

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

Door de recente decentralisaties vanuit het Rijk, is het aantal taken waar de gemeenten voor staan toegenomen, terwijl bij die verschuiving de financiële ruimte die gemeenten krijgen niet mee is ontwikkeld. Tijdens het debat over de inning door de Belastingdienst op 21 juni 2018 heeft de staatssecretaris van Financiën aangegeven verbeteringen in het belastingstelsel in kaart te brengen voor de volgende kabinetsperiode. Doel is om begin 2020 concrete bouwstenen en voorstellen voor verbeteringen en vereenvoudigingen van het stelsel op te leveren. Naast schuiven tussen grondslagen en tarieven op rijksniveau behoort een verschuiving naar een ruimer gemeentelijk belastinggebied tot de mogelijkheden.

Hoewel een wezenlijke wijziging dan wel toevoeging van belastingsoorten vergaande gevolgen kan hebben voor de bestaande processen binnen BsGW en zelfs voor de kostenverdeelmethode, is een dergelijke wijziging op korte termijn niet te verwachten.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De vereenvoudiging heeft ook tot gevolg dat er meer vergunningsvrij gebouwd of verbouwd kan worden. BsGW zal hierdoor minder informatie over wijzigingen in de leefomgeving kunnen halen uit vergunningen en meldingen.

Teneinde deze veranderingen te kunnen faciliteren, wordt het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgezet en stapsgewijs ontwikkeld. Het DSO dient per 2024 volledig operationeel te zijn. BsGW raadpleegt momenteel andere bronnen zoals bijvoorbeeld luchtfotovergelijking. BsGW voorziet dan ook dat de verwerking van de vergunningsvrije bouwmutaties arbeidsintensiever is dan de huidige werkwijze, zeker in de overgangperiode. In het kader van het project waarderen op gebruiksoppervlakte heeft er een nul-meting/mutatiedetectie plaatsgevonden waardoor deze mutaties in beeld worden gebracht. Voor de toekomst zullen hierover afspraken dienen te worden gemaakt. Een en ander ligt in lijn met de beheerfase van het project waarderen op gebruiksoppervlakte en ligt in het verlengde van de uniforme objectenregistratie.

Samenwerking / nieuwe deelnemers in BsGW

Schaalvergroting op het gebied van belastingheffing en invordering heeft zowel financieel als qua kwaliteit van de dienstverlening een heel direct effect. Waterschap Limburg en 28 Limburgse gemeenten zijn onderdeel van de samenwerking. Slechts drie gemeenten in het werkgebied van BsGW zijn geen deelnemer. Eventuele groei heeft dan ook geen groot toekomstig (financieel) effect voor de zittende deelnemers.

Uniforme (samenhangende) objectenregistratie

De verschillende bestaande basisregistraties (waaronder BGT, BAG en WOZ) vertonen tot nu toe weinig samenhang. De registraties zijn op verschillende momenten en gescheiden van elkaar ontstaan. Dat heeft er toe geleid dat gegevens over (nagenoeg) hetzelfde object (zoals gebouwen, wegen of openbare ruimten) verspreid zijn geraakt over verschillende registraties met elk hun eigen inhoud, manieren om processen bij te houden en ICT-systemen. Het ministerie van BZK is bezig met het programma "doorontwikkeling in samenhang". Doelstelling daarvan is meer samenhang te creëren in de geo-informatie-infrastructuur. Onderdeel is de doorontwikkeling van enkele bestaande geo-basisregistraties tot een samenhangende objectenregistratie. Een samenhangende objectenregistratie is één centraal georganiseerde uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid. Ook vanuit het gemeentelijk gebruik van objectgegevens bestaat behoefte aan het doorvoeren van verbeteringen (zoals in het kader van de Omgevingswet en Basisprocessen Gemeentelijke Belastingen). De objectenregistratie moet uiteraard ook gaan voldoen aan de eisen die gemeenten vanuit Common Ground stellen aan de inrichting van de informatievoorziening. BsGW is in gesprek met de Waarderingskamer, VNG en Het Gegevenshuis hoe men de bestaande registraties in samenhang zou kunnen doorontwikkelen tot een integrale objectenregistratie.

Raakvlak BsGW en deelnemers

In het kader van de verplichting om woningen op basis van gebruikersoppervlakte te taxeren, en niet langer op basis van inhoud, neemt het belang voor BsGW toe met betrekking tot het specifieke gegeven 'oppervlakte'. Om een goede start te maken, heeft het bestuur BsGW gevraagd om namens en op verzoek van alle deelnemers het project te trekken dat leidt tot registratie van de gebruikersoppervlakte van woningen. Hiervoor hebben alle deelnemers een offerte gekregen en besloten welke onderdelen men wel en niet uitgevoerd wilde hebben. Voor BsGW zijn met name de kwaliteitseisen met betrekking tot de gebruikersoppervlakte maar ook de eensluidendheid tussen het WOZ-gebruikersoppervlak per object en de oppervlakte zoals deze in de BAG staat genoteerd van belang. Grotere verschillen hierin kunnen leiden tot problemen: van het niet mogen beschikken op basis van de gegevenskwaliteit aan de voorkant tot meer gegronde bezwaarschriften op basis van objectkenmerken: al dan niet inclusief te betalen proceskostenvergoedingen.

Hiernaast speelt mee dat op dit moment, ook binnen BsGW, op meerdere plaatsen gegevens worden ingewonnen, ingelezen en verwerkt. De samenhangende objectenregistratie gaat helpen om het doel 'enkelvoudige registratie en opslag en meervoudig gebruik' te realiseren. Dit gaat zowel de efficiency helpen als ook de kwaliteit van de betreffende gegevens.

Maar het eenmalig vullen van dit gegeven is een kleinigheid in vergelijking tot het werk dat hierna plaats moet vinden: het bijhouden en actueel houden van deze gegevens. Dit laatste is een taak van zowel de individuele gemeentes maar ook voor de objectenregistratie van en dus ook voor BsGW van groot belang. Dit geldt overigens niet alleen voor de deelnemers maar ook voor de drie Limburgse gemeenten die geen deelnemer zijn van BsGW. In het kader van de werkzaamheden die BsGW voor Waterschap Limburg verricht, dienen ook hier de gegevens te kloppen in het kader van gegevensuitwisseling. In dit alles ligt ook een belangrijke factor die maakt dat BsGW verdere samenwerking in de keten binnen Limburg met de gegevenshuizen gaat uitwerken.

Uiteindelijk zullen ook keuzes gemaakt moeten worden omtrent de positionering: BsGW maar vooral ook van de deelnemers in relatie tot het verzamelen, bijhouden en muteren van alle objectgebonden gegevens. Om deze bewustwording te realiseren organiseert BsGW een symposium over de invoering en impact van de samenhangende objectenregistratie in het eerste kwartaal van 2020.

Waarderen op gebruiksoppervlakte: beheerfase

De voornoemde verplichting leidt ertoe dat een nieuw object gerelateerd gegeven per gebouwdeel geregistreerd dient te worden. Het bijhouden en actueel houden van deze gegevens zal vervolgens een grote inspanning kosten. Deze fase wordt ook wel beheersfase genoemd. Ook voor andere doeleinden (gebruiksdoeleinden uit de omgevingswet) is het van belang dat de gegevens op orde zijn en past een eenduidige registratie bij de uitgangspunten van de wetgever om in de toekomst te komen tot één samenhangende objectenregistratie. Hierover heeft reeds intensief contact tussen VNG, Waarderingskamer, de gegevenshuizen en BsGW plaatsgevonden.

Gelet op de ontwikkelingen die leiden tot één objectenregistratie gaan gemeenten en BsGW in overleg hoe de beheerfase (feitelijk de voorloper op de één samenhangende objectenregistratie) ingericht

dient te worden en hoe het beheer op termijn wordt belegd. De eventuele voortvloeiende kosten tijdens deze beheerfase zijn niet opgenomen in het project en zijn vooralsnog nog niet bekend.

Unie van Waterschappen: onderzoek houdbaarheid belastingstelsel

De Commissie Aanpassing Belastingstelsel (CAB) van de Unie van Waterschappen onderzoekt of het huidige belastingstelsel van de waterschappen op de middellange termijn houdbaar is. Tevens wordt de toekomst van kwijtschelding daarbij onderzocht. Landelijk is de trend zichtbaar dat het aantal huishoudens dat kwijtschelding aanvraagt en krijgt toegekend toeneemt. Dit leidt tot een steeds grotere last bij een beperkt aantal belastingplichtigen.

In mei 2018 is het definitieve rapport van de commissie opgeleverd, met voorstellen tot wijziging van de waterschapsbelastingen. Een nieuw belastingstelsel voor de waterschappen gebaseerd op het principe 'de vervuiler betaalt en de gebruiker betaalt'. Op basis van de bevindingen van de commissie heeft het Uniebestuur in juni 2018 een voorstel voor een nieuw belastingstelsel voorgelegd aan de waterschappen. Dit voorstel is op basis van de inbreng van de waterschappen in oktober 2018 nog een keer aangepast, echter in december 2018 bleken de waterschappen niet gelijk te denken over de urgentie van de aanpassingen en de manier waarop het belastingstelsel zou moeten worden aangepast.

Momenteel zijn een 9-tal waterschappen bezig om te komen tot een afgeslankt voorstel dat in december 2019 opnieuw zal worden ingebracht.

Waardering zonnepanelen voor de WOZ waarde

De aanleiding voor een nader onderzoek vormde de vraag welke invloed de waarde van zonnepanelen en andere maatregelen die duurzaamheid bevorderen heeft op de waardebepaling van een object in het kader van de wet WOZ.

Volgens de Waarderingskamer is het niet mogelijk om zonnepanelen buiten de WOZ-waarde te laten, echter kunnen gemeenten wel zonnepanelen vrijstellen van de onroerend zaak belasting.

BsGW heeft de deelnemers in het najaar 2018 laten weten dat we de zonnepanelen niet in beeld hebben. Zonnepanelen of andere maatregelen die duurzaamheid bevorderen worden niet apart als onderdeel geregistreerd.

Op 4 april 2019 antwoordde de Staatssecretaris van Financiën dat de Gemeentewet op het beleidsterrein ligt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het daarom niet aan hem is om een dergelijk voorstel te ontwikkelen. Daarom heeft hij het verzoek van de Tweede Kamer om een voorstel te ontwikkelen waarmee zonnepanelen standaard buiten de grondslag van de OZB gehouden worden, overgedragen aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het Ministerie van BZK gaat samen met de VNG in kaart brengen wat de gevolgen van het buiten de OZB laten van zonnepanelen zijn voor de WOZ-administratie van gemeenten en voor de inwoners. (AB 27-6-2019)

Met het oog op een eventuele toekomstige landelijke regeling, in combinatie met de ingewikkelde uitvoering van een vrijstelling voor zonnepanelen, adviseert de VNG om niet op korte termijn tot de vrijstelling over te gaan.

Vergroening belastingen

Er is momenteel veel aandacht voor het *vergroenen* van belastingen. Te denken valt hierbij aan begunstigend beleid voor het vaststellen van belastingtarieven indien belanghebbenden maatregelen treffen om bij te dragen aan een beter milieu.

Concrete ideeën hierin zijn minder rioolbelasting indien tuinen worden vergroend door bestrating achter wege te laten en het afkoppelen van regenwaterafvoer op het riool.

Indien deelnemers verordeningen hierop willen aanpassen, is het raadzaam om al in een vroeg stadium aandacht te hebben voor het – in samenwerking met BsGW – in kaart brengen van de (financiële) haalbaarheid en uitvoerbaarheid van deze maatregelen. Het hiervoor genoemde harmonisatietraject mag hierbij niet uit het oog worden verloren.

Voor dit moment is het aan te bevelen om in de betreffende verordeningen nog niets vast te leggen met betrekking tot maatregelen die de duurzaamheid bevorderen. Er heerst nog te veel onduidelijkheid.

BsGW adviseert gemeenten om burgers en bedrijven op een andere manier tegemoet te komen indien deze energiebesparende maatregelen nemen. Wanneer nu nog niets in de verordeningen opgenomen wordt kunnen extra bezwaren/beroepen en de mogelijk daarmee samenhangende proceskosten voorkomen worden. Wordt er wel iets vastgelegd in de verordeningen, dan kan er voor beroepsmatig gemachtigden, die zich gespecialiseerd hebben in het voeren van procedures tegen WOZ-waarden, een vruchtbaar klimaat ontstaan.

Amendement Omtzigt: verruimde tariefdifferentiatie OZB

Door een aangenomen amendement (14-11-2018) van Omtzigt op het Belastingplan 2019 hebben gemeenten de vrijheid gekregen om voor sportaccommodaties, dorpshuizen en andere 'instellingen van sociaal belang' het woningtarief voor de OZB te rekenen in plaats van het vaak hogere tarief voor niet-woningen.

Deze voorgestelde wetswijzing roept veel vragen op die niet eenvoudig te beantwoorden zijn.

Het is namelijk de vraag of de toepassing van het lagere ozb-tarief wel het juiste middel is ter ondersteuning, gelet op de uitvoerbaarheid en mogelijke rechtsongelijkheid die door de maatregel ontstaat. Te meer er ook andere mogelijkheden beschikbaar zijn zoals het verstrekken van een subsidie.

Naar aanleiding van de vragen die hierover zijn gesteld en de reactie van de Minister geeft de VNG aan dat de mogelijkheid bestaat dat er een wetswijziging nodig is om een einde te maken aan de onduidelijkheid. Dit traject heeft een doorlooptijd van ongeveer 2 jaar.

Het toepassen van tariefdifferentiatie brengt namelijk financiële risico's met zich mee en kan leiden tot juridische procedures. Omdat de risico's thans niet goed te overzien zijn, adviseert de VNG te wachten met het toepassen van tariefdifferentiatie tot de gewenste duidelijkheid er is. Minister Ollongren (BZK) heeft de vragen beantwoord en zij gaat met de VNG op zoek naar mogelijke en wenselijke oplossingen. Dit gebeurt op basis van een inventarisatie van de VNG van de door gemeenten ervaren knelpunten. Feit blijft dat zolang de betreffende wetgeving aan de voorzijde niet wordt afgedicht het risico op een substantieel aantal gerechtelijke procedures en proceskostenvergoedingen hoog is.

7. Investerings

MIP 2020 (2021-2025) BsGW (bedragen x 1.000)	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025
Innovatie en Procesoptimalisatie	300	300	300	300	300
Totaal BsGW	300	300	300	300	300

Voor het jaar 2021 is in het MeerjarenInvesteringsProgramma (MIP) 2021-2025 een krediet voor innovatie en procesoptimalisatie opgenomen. In het laatste kwartaal van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, benoemt BsGW de deelprojecten voor het investeringskrediet 2021.

8. Financieel meerjarenperspectief

8.1 Ontwikkeling netto kosten BsGW en bijdragen deelnemers

Eén van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie. Wat is de toegevoegde waarde van BsGW en wat het heeft opgebracht?

In deze paragraaf wordt dit toegelicht vanuit twee invalshoeken: de ontwikkeling van zowel de netto-kosten van de organisatie BsGW als de bijdragen aan BsGW van de deelnemers.

Ontwikkeling netto kosten BsGW

Uitgangspunt voor de begroting van BsGW is altijd geweest: sober en doelmatig.

BsGW heeft zich gecommitteerd aan een taakstellende kostenreductie van 12% in de eerste 6 jaar na de verzelfstandiging en heeft in de jaren 2012-2017 daarom de kostenindexering van gemiddeld 2% per jaar niet doorberekend aan de deelnemers. De totale gerealiseerde kostenreductie loopt hiermee op tot € 1,565 miljoen per jaar. Daarnaast zijn nog enkele kostenreductieprogramma's doorgevoerd, waardoor de netto kosten nog eens met € 1,284 zijn gedaald.

BsGW heeft dit bewerkstelligd via efficiencyverbeteringen van de werkprocessen en aanbestedingstrajecten.

Tevens heeft BsGW kostenverlagingen behaald uit het schaafeffect door het toetreden van nieuwe deelnemers in BsGW.

Kostenreductie (bedragen x1000)	Begroting										Totaal reductie
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Taakstellende kostenreductie		179	204	282	300	300	300				1.565
Extra kostenreductie	1.171	66				10	9	28			1.284
Schaalvoordeel toetreders 2012		229									229
Schaalvoordeel toetreders 2013			888	597							1.485
Schaalvoordeel toetreders 2014				2.665	75						2.739
Schaalvoordeel toetreders 2015					1.182						1.182
Totale kostenreductie	1.171	474	1.092	3.543	1.557	310	309	28	0	0	8.483

De totale, cumulatieve verlaging van de netto-kosten in de begroting van BsGW vanaf 2011 loopt op tot € 8,483 miljoen in 2018.

Bijdragen van de deelnemers

Een andere manier om de toegevoegde waarde van BsGW te presenteren, is om ook de uitvoeringskosten van de deelnemende partijen te bekijken, voor de toetreding tot BsGW.

Dit voordeel is berekend door de uitvoeringskosten van de toetredende partij volgens de nulmeting te vergelijken met de bijdrage aan BsGW volgens de jaarlijkse bestuursbegroting.

Met nulmeting wordt het onafhankelijke onderzoek naar uitvoeringskosten, fte en productieaantallen bedoeld dat bij elke afzonderlijke deelnemer voorafgaand aan de samenwerking is uitgevoerd.

In de volgende tabel samengevat:

Omschrijving	Jaarlijkse bijdragen (bedragen x € 1.000)									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bijdragen BsGW mbt:										
- goodwill		202	546	1.230	1.664	2.016	1.628	962	451	398
- eenmalige kosten/offerten	67	310	284	115	296	48	-	124	12	-
- reguliere bijdragen	7.246	8.302	10.956	13.132	14.599	14.588	14.607	16.624	17.141	18.889
- bijdrage implementatietrajecten/libel	-	-	597	2.708	3.869	3.869	3.869	-	-	-
- extra bijdragen ivm aanvulling eigen vermogen	-	-	-	-	-	1.591	433	325	550	597
Totale bijdrage/jr	7.313	8.814	12.383	17.185	20.428	22.112	20.537	18.035	18.154	19.883
Nulmeting (prijsspeil), doorrekening met 1,5% inflatiecorrectie	9.642	10.451	17.527	27.831	33.816	34.323	34.838	35.361	35.891	36.889
Besparing agv samenwerking/jr	2.329	1.637	5.144	10.646	13.388	12.211	14.301	17.326	17.737	17.006
Totale besparing cumulatief	2.329	3.967	9.111	19.757	33.145	45.356	59.658	76.983	94.720	111.726

Niet opgenomen in deze tabel: bijdragen project gebruikersoppervlakte, project extra fte overgenomen of uitgeleend personeel, project oude jaren

In de tabel worden de bijdragen van de deelnemers weergegeven voor wat betreft:

- betaalde goodwill aan de founding fathers
- eenmalige kosten/offertes (bijvoorbeeld voor uitbreiding dienstverlening)
- bijdrage in de netto kosten volgens de vastgestelde begroting (swijzigingen)
- bijdrage in de implementatiekosten bij toetreding, incl. het Libel-traject
- aanvulling weerstandsvermogen

Er is in dit overzicht geen rekening gehouden met de eenmalige en/of tijdelijke kosten die noodzakelijk waren om de samenwerking te realiseren (frictiekosten deelnemer).

Deze totale bijdragen worden afgezet tegen de uitvoeringskosten van de deelnemers vóór de toetreding tot BsGW, geïndexeerd met 1,5% inflatiecorrectie per jaar.

Vanaf 2015 is het aantal deelnemers in BsGW gelijk. Structureel wordt vanaf 2015 een jaarlijkse reductie van de uitvoeringskosten gerealiseerd rond € 17 miljoen voor alle deelnemers ten opzichte van hun oorspronkelijke uitvoeringskosten. Het totale, cumulatieve voordeel loopt tot en met 2020 op tot ruim € 111 miljoen.

Toekomstige kostenbesparingen Ondernemings- en ontwikkelplan 2018-2020

BsGW voert, naast de reguliere bedrijfsvoering, momenteel een separaat traject uit, zijnde het ondernemings- en ontwikkelingsplan BsGW 2018-2020 (AB 14-12-2017). Na een fase van groei is het aantal deelnemers in het samenwerkingsverband BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen in het laatste jaar geconsolideerd. Na de verzelfstandiging in 2011 groeide BsGW in slechts vier jaar tijd uit naar het huidige samenwerkingsverband waarin 28 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemen. De consolidatie van het aantal deelnemers vraagt om een herijking van de organisatie.

Herijking binnen BsGW zal fundamenteel ingrijpen in de huidige structuur en werkwijze. Tegelijkertijd is actie vereist om de verbetering en continuïteit van de werkprocessen te borgen. Voor dit ontwikkeltraject is in eerste instantie een investerings- en ontwikkelbudget benodigd van € 4 miljoen. De dekking voor deze investering kan worden gevonden in de op termijn te realiseren structurele reductie van de netto-kosten. Zoals uit het ondernemingsplan blijkt, committeert BsGW zich aan een taakstellende formatiereductie van 20 fte. Deze taakstelling wordt uiterlijk gerealiseerd 7 jaar (31-12-2024) na start van de in dit plan beschreven doorontwikkeling (AB 14-12-2017).

Het ondernemingsplan raakt de begroting van BsGW daarom niet en vormt daarmee geen onderdeel van deze kadernota 2021.

8.2 (Financiële) effecten kadernota 2021

De basis voor de begroting 2021 is de jaarschijf 2021 uit de initiële begroting 2020.

Per saldo stijgen de netto-kosten 2021, en daarmee ook de bijdragen van de deelnemers, met minimaal € 542 duizend ten opzichte van de begroting 2020 als gevolg van de volgende posten:

- Loonindexering € 380 duizend;
- Indexering goederen en diensten € 162 duizend.

Afhankelijk van de bestuurlijk vast te stellen kaders voor bedrijfsvoering, kunnen de netto kosten voor de begroting 2021 wijzigen.

In de volgende tabel worden de ontwikkelingen en kostenreducties voor 2021 weergegeven, waar mogelijk zijn de financiële effecten hiervan gekwantificeerd.

Ontwikkelingen begroting 2021	Effect op netto kosten 2021 t.o.v. begroting 2020
Zekere ontwikkelingen	
- Indexering salarissen en inflatie	+ € 542.000,-
- Proceskosten	geen
- Privacywetgeving	geen
- Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	geen
- Stimuleringsregeling	kostenneutraal
- Visie op Dienstverlening	geen
- Ontwikkelen I-visie	onbekend
- Harmonisatie	onbekend
Mogelijke ontwikkelingen	
- Fiscale vereenvoudingswet: extra proceskosten	vooralsnog niet
- Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en Verbreding beslagregister	onbekend
- Verruiming gemeentelijk belastinggebied	vooralsnog niet
- Omgevingswet	onbekend
- Samenwerking nieuwe deelnemers	vooralsnog niet
- Uniforme (samenhangende) objectenregistratie	onbekend
- Waarderen op gebruiksoppervlakte: beheerfase	onbekend
- Unie van Waterschappen: onderzoek belastingstelsel	onbekend
- Waardering zonnepanelen voor de WOZ waarde	vooralsnog niet
- Vergroening belastingen	vooralsnog niet
- Amendement Omtzigt: verruimde tariefdifferentiatie OZB	vooralsnog niet

Waarderen op gebruiksoppervlakte

De (eenmalige) projectkosten voor het waarderen op gebruikersoppervlakte, zijn niet opgenomen in de begroting 2020, maar worden per individuele deelnemer bepaald. Dit is een separaat project waarbij per gemeente een offerte-traject wordt ingegaan (AB 13-12-2018).

Bijlage 1: producten-aantallen kostenverdeelmethode

Verdeelsleutels per deelnemer	aantal aanslagregels	aantal WOZ-objecten	aantal bijjetten	aantal klantcontacten	aantal aanslagregels parkeerbelasting	aandeel in de productkosten
Gemeente Beek	31.000	8.250	15.000	3.442	0	1,04%
Gemeente Beekdaelen	70.717	17.887	36.552	7.617	0	2,28%
Gemeente Beesel	26.851	7.628	8.311	2.833	0	0,93%
Gemeente Bergen	24.650	6.500	9.100	2.800	0	0,83%
Gemeente Brunssum	65.100	16.350	18.800	6.073	0	2,05%
Gemeente Echt-Susteren	52.000	17.500	14.000	6.698	0	2,10%
Gemeente Eijsden-Margraten	108.165	13.247	50.278	5.217	0	2,00%
Gemeente Gennep	45.426	8.507	14.826	3.595	0	1,17%
Gemeente Gulpen-Wittem	25.204	7.741	7.475	3.012	0	0,94%
Gemeente Heerlen	209.000	54.700	59.500	18.515	6.100	7,12%
Gemeente Kerkrade	147.101	28.106	50.707	8.481	716	3,65%
Gemeente Landgraaf	80.300	19.750	23.700	7.918	0	2,53%
Gemeente Leudal	50.500	18.000	17.000	7.634	0	2,19%
Gemeente Maasgouw	50.000	12.500	14.900	5.054	0	1,60%
Gemeente Maastricht	276.000	69.600	69.750	25.316	0	8,69%
Gemeente Meerssen	76.686	9.572	10.477	4.190	900	1,56%
Gemeente Nederweert	31.350	8.200	14.100	3.400	0	1,04%
Gemeente Peel en Maas	59.200	22.100	21.900	8.983	0	2,64%
Gemeente Roerdalen	38.500	11.000	13.000	4.493	0	1,37%
Gemeente Roermond	100.500	30.000	36.500	11.575	4.000	3,95%
Gemeente Simpelveld	22.550	5.700	6.600	2.270	0	0,72%
Gemeente Sittard-Geleen	212.000	51.900	70.500	19.554	4.325	6,86%
Gemeente Stein	60.500	12.900	12.500	5.330	0	1,72%
Gemeente Vaals	33.100	6.300	15.600	2.050	0	0,81%
Gemeente Valkenburg	26.735	9.846	8.665	3.465	0	1,14%
Gemeente Venlo	165.000	56.000	53.000	51.500	17.000	10,02%
Gemeente Voerendaal	25.300	6.250	7.300	2.634	0	0,81%
Gemeente Weert	74.181	25.079	25.902	10.106	4.235	3,34%
Waterschap Limburg	1.800.000	0	594.000	198.500	0	24,89%
Totaal verdeelsleutels BsGW	3.987.616	561.113	1.299.943	442.254	37.276	100%